การนำไปใช้ประโยชน์

ปัจจุบันกลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช อยู่ระหว่างดำเนินการเพาะขยายพ่อแม่พันธุ์ของแมลงหางหนีบ เพื่อแจกจ่ายให้เกษตรกร หน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงผู้สนใจนำไปเพาะขยาย เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่ถูกต้อง ตรงตามชนิดในการกำจัดศัตรูพืช เนื่องจากการเพาะขยายที่เกษตรกรปฏิบัติอยู่ เป็นการผสมแบบต่อเนื่องจากพ่อแม่พันธุ์ตัวเดียวกัน อาจเกิดปัญหาเรื่องสายเลือดชิด ซึ่งจะทำให้สายพันธุ์อ่อนแอลง

เกษตรกรสามารถเลี้ยงขยายแมลงหางหนีบได้ด้วยตนเอง เพราะเป็นแมลงที่เลี้ยงง่าย ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก แล้วนำไปปล่อยในไร่ของตนเองได้ โดยปล่อยใกล้ ๆ กออ้อย หรือต้นข้าวโพด โดยตรง แต่ควรปล่อยในเวลาเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงความร้อน และช่วยให้แมลงหางหนีบปรับตัวในสภาพไร่ได้ก่อน จะช่วยให้แมลงหางหนีบมีชีวิตรอดสูงขึ้น

แมลงหางหนีบสามารถนำไปปล่อยเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในแปลงเพาะปลูก มีความสามารถในการเสาะหาเหยื่อตามซอกมุมได้ดี เป็นแมลงที่มีศักยภาพในการควบคุมแมลงศัตรูพืชได้ดีชนิดหนึ่ง

ข้อมูล/ภาพ/ออกแบบ : สมชัย สุวงศ์ศักดิ์ศรี
ภัทรพร สรรพนุเคราะห์
กลุ่มกีฏและสัตววิทยา สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
โทรศัพท์ : 02-579-4580 แฟกซ์: 02-940-7493
พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2558 จำนวน 3,000 ฉบับ

การเลี้ยงแมลงหางหนีบ

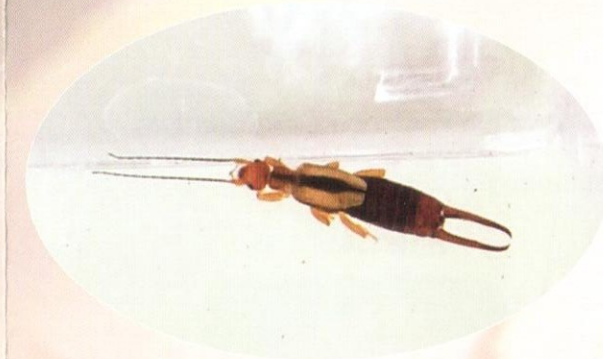

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
กรมวิชาการเกษตร

วัสดุ-อุปกรณ์

- กล่องพลาสติก
- แกลบดำ
- กระบอกฉีดพ่นน้ำ
- ถ้วยขนาดเล็กสำหรับใส่อาหาร
- อาหารเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ อาหารแมว หรือ อาหารสุนัข
- ไข่ผีเสื้อข้าวสาร *Corcyra cephalonica* (Stainton)

อาหารแมวบด

กล่องเลี้ยงแมลงหางหนีบ

วิธีเพาะขยาย

1. อบแกลบดำที่อุณหภูมิ 100°C นาน 3 ชม. หรือตากแดดเป็นเวลา 2 วัน โดยพลิกกลับกองแกลบดำทุกวัน เพื่อกำจัดโรคและแมลง

2. นำแกลบดำที่อบแล้วมาใส่ในกล่องหนา 3-4 ซม. ฉีดพ่นน้ำบนแกลบให้ทั่วเพื่อให้ความชื้น

3. ใส่แมลงหางหนีบตัวเต็มวัยลงในกล่องๆ ละ 40 ตัว (เพศผู้ 10 ตัว เพศเมีย 30 ตัว หรืออัตรา 1:3) เพศเมียอายุ 50-60 วัน จะเริ่มวางไข่เป็นกลุ่มๆ 30-60 ฟอง ตลอดชีวิตวางไข่ 4-5 ครั้ง

4. ให้อาหารแมวบดละเอียด 40 กรัมต่อกล่อง สลับกับให้ไข่ผีเสื้อข้าวสาร 10 กรัม หรือแมลงขนาดเล็กอื่นๆ เพื่อให้แมลงหางหนีบคุ้นเคย

5. รักษาความชื้นด้วยการฉีดพ่นน้ำบนแกลบดำเมื่อความชื้นในแกลบลดลง และเปลี่ยนอาหารทุก 3 วัน เพื่อป้องกันอาหารเน่าเสีย

ชั้นเลี้ยงแมลงหางหนีบ

ข้อควรระวัง

- ปกติเพศเมียมีนิสัยหวงไข่ การรบกวนโดยแยกไข่ออกมาเพื่อเพาะขยาย อาจทำให้เกิดความเครียดและกินไข่ของมันเองได้ ดังนั้นควรรอจนตัวอ่อนอายุ 7-14 วัน แล้วแยกไปเลี้ยงในกล่องใหม่

- เมื่อตัวอ่อนฟักออกมาใหม่ๆ ควรให้อาหารที่บดให้ละเอียดมากขึ้น จนตัวอ่อนอายุ 2 สัปดาห์ จึงเปลี่ยนมาให้อาหารเหมือนข้อ 4.
- เมื่อแมลงหางหนีบอายุ 30-40 วัน จึงนำไปปล่อยในไร่ หรือนำไปเลี้ยงในกล่องๆ ละ 40 ตัว ในอัตราส่วนเพศผู้ : เพศเมีย เท่ากับ 1:3